

นิพนธ์ต้นฉบับ

การจัดการเรียนรู้ของครูนาฏศิลป์ไทย ตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

LEARNING MANAGEMENT OF THAI DRAMATIC ARTS TEACHERS IN ACCORDANCE WITH THE POLICY OF MODERATE CLASS MORE KNOWLEDGE

ญาดา จุลเสวก¹
Yada Chula-Saevok

บทคัดย่อ

“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” คือ นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยเริ่มดำเนินการจากโรงเรียนนำร่อง 4,100 โรงเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และจะดำเนินการทุกโรงเรียนภายในปีการศึกษา 2559 ซึ่งนโยบายนี้จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ และมีความสุขในการใช้ชีวิตในปัจจุบันตลอดจนสามารถส่งผลดีถึงการดำเนินชีวิตในอนาคต ซึ่งการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้นั้นหมายถึงการลดเวลาเรียนภาควิชาการและการลดเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การศึกษาใบความรู้ ให้น้อยลง โดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นเรื่องของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมและเป็นเรื่องของทักษะชีวิตที่จะส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของผู้เรียน ซึ่งวิชานาฏศิลป์เป็นวิชาที่มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายดังกล่าว เนื่องจากวิชานาฏศิลป์เป็นวิชาที่มีทั้งเนื้อหาด้านวิชาการและการปฏิบัติ พร้อมทั้งยังมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และกระบวนการการเรียนรู้ที่หลากหลายที่มีความจำเป็นต่อผู้เรียน ครูผู้สอนในรายวิชานาฏศิลป์จึงต้องมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องเข้าใจบทบาทของตนเองในการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายและสามารถวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนได้ พร้อมทั้งสามารถนำองค์ความรู้และทรัพยากรที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อตอบสนองนโยบายกิจกรรม และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 จากการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของกระทรวงศึกษาธิการ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; ครูนาฏศิลป์

Abstract

“Moderate Class More Knowledge” is a government policy by Prime Minister Prayut Chan-O-Cha starting with 4,100 pilot schools in the second semester in 2015 and using with all schools in 2016. This policy is made to meet

¹ครูโรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยามคม

students' demand in having knowledge, skills and being happy in their daily lives. Moreover, this activity affects a good way of living in the future. "Moderate Class More Knowledge" means to reduce the academic knowledge by teachers such as explaining, demonstrating and doing some worksheets and give students more opportunities to practice, experience, work in team and learn happily by themselves with various activities so that the students can enhance their life skills in those hours especially the 21st century skills which is the trend of social change and life skills influencing the way of living. Thai dramatic art is a subject which is match with the policy because this subject consists of academic content, practicing and being interleaved with morality, creativity and variety of essential learning process. Thus, Thai dramatic arts teachers should be able to manage activities, enlighten their roles and analyze school's context. Furthermore, teachers are able to adapt knowledge and local resources effectively to meet the demand of activities policy and improve students' 21st century skills according to "Moderate Class More Knowledge" policy by Ministry of Education.

Keyword: Moderate Class More Knowledge; Thai Dramatic Arts Teachers

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ หรือโลกแห่งการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดนผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านสื่อการเรียนรู้หลากหลายช่องทาง โดยองค์ความรู้ต่างๆ จะไม่จำกัดอยู่เพียงแต่ในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้เป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสมรรถนะผู้เรียนที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งในประเทศไทยได้มีการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายต่างๆ เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และความสุขในการใช้ชีวิต แต่จากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O - NET) ผลการสอบ PISA เป็นต้น ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนมาก สถานศึกษาบางแห่งใช้เวลา 7 - 8 ชั่วโมงต่อวัน อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีภาระงาน หรือการบ้านมาก หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน หรือต้องเรียนพิเศษ ทำให้เด็กเกิดความเครียด เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต เป็นต้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีจึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบาย "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้" ขึ้น เพื่อลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ และให้ครูปรับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม โดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ทุกด้านในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ได้เริ่มดำเนินการนโยบาย โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมเป็นโรงเรียนนำร่องตามนโยบายทั้งสิ้น 4,100 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) จำนวน 3,437 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) จำนวน

384 โรงเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 161 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.)จำนวน 108 โรงเรียนโดยมีสถานศึกษาอีกหลายที่ที่ให้ความสนใจและเตรียมการดำเนินงานในปีการศึกษาถัดไป พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวเกี่ยวกับนโยบายไว้ว่า “การประกาศนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นแนวทางดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อต้องการจะตอบโจทย์ว่า จะทำอย่างไรให้เด็ก ผู้ปกครอง และครู มีความสุขในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่ต้องการให้พิจารณาเรื่องเวลาเรียนของเด็กในปัจจุบันด้วย โดยแต่เดิมเด็กจะต้องเลิกเรียนเวลา 16.00 น. ก็จะเปลี่ยนเป็นเลิกเรียนในชั้นเรียนเวลา 14.00 น. เพื่อนำเวลา 2 ชั่วโมงนั้นไปจัดกิจกรรมเพิ่มเติมความรู้ให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความสุขกับการเรียนรู้ ไม่มีความเครียด และไม่มีการบ้านเพิ่ม ซึ่งมั่นใจว่าจะทำให้เด็กมีความสุขในการเรียนมากขึ้น และผู้ปกครองก็จะมีมีความสุขเมื่อเห็นลูกมีความสุข และเชื่อว่าคุณครูก็จะมีมีความสุข” (<http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry>) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่านโยบายนี้เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีความสุขจากกระบวนการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตของผู้เรียน

โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาภายในเวลา 14.30 น. ส่วนเวลาหลังจากนั้นจนถึงเวลาเลิกเรียน ให้จัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยเริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และมีสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ 10 ของจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดสำหรับสถานศึกษาสังกัดอื่นให้พิจารณาดำเนินการตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่งซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สสำรวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อให้แนวทางการดำเนินการมีความสมบูรณ์ คือ การปรับปรุงเนื้อหาภายในของแต่ละวิชาของหลักสูตร และการจัดโครงสร้างเวลาเรียนในระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา การเตรียมความพร้อมของครูและสถานศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการ การจัดทีม Smart Trainers ช่วยกำกับ ดูแลและให้คำแนะนำในการบริหารจัดการเวลาเรียน และการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” พร้อมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินการและศึกษาแนวทางการดำเนินการจากสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ เพื่อขยายผลการดำเนินการไปยังสถานศึกษาอื่น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 รวมทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรค เพื่อปรับปรุงการดำเนินการต่อไป

การวางแผนจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ควรคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ของผู้เรียนเป็นหลักหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การวางแผน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ มีการสำรวจ สืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ นำเสนอแลกเปลี่ยน และสรุปข้อมูลจากการศึกษาโดยใช้ชุมชนสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศรอบตัวเป็นแหล่งเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้

เผชิญกับสภาพจริงของชีวิตหลากหลายมิติ ได้สัมผัสกับธรรมชาติและได้ประสบการณ์ตรง มีการเรียนรู้กับผู้อื่นที่มีความแตกต่าง หลากหลายช่วงวัย มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดประสบการณ์ ซึ่งกิจกรรมการเพิ่มเวลาผู้เป็นการถ่ายทอดแนวคิด ประสบการณ์ จริยวัตรและวิถีที่พึงปฏิบัติให้กับผู้เรียน และเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการถ่ายโอน ส่งทอดประสบการณ์จากผู้เรียนที่ต่างวัยกัน รวมทั้งผู้เรียนจะได้ฝึกฝนทักษะความสามารถพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การวางแผน การแบ่งปันหน้าที่กันทำงาน การสังเกต การสำรวจค้นคว้า การลงมือปฏิบัติ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ประเมินผล การแก้ปัญหา การปรับปรุง การนำเสนอ การแลกเปลี่ยน การสรุปความรู้ ทักษะทางสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและทักษะชีวิต เป็นต้น ซึ่งแต่ละสถานศึกษาจะมีวิธีการดำเนินงานในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น สถานศึกษาจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดหรือความสนใจสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคน หรือรวมกลุ่มกันเสนอกิจกรรมที่จะปฏิบัติ และสถานศึกษาใช้ทั้งสองแนวทางร่วมกัน เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558: 2)

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้”ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง เพราะผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกันตามศักยภาพของตนเอง กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง ซึ่งสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่มีทั้งการปฏิบัติด้วยตนเอง และการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยการปฏิบัติกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะผู้เรียนห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกันเท่านั้นแต่บางกิจกรรมสามารถศึกษา หรือปฏิบัติร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนในการดำเนินชีวิตได้

การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”สามารถจัดได้ทุกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่จัดการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่3หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 หรือโรงเรียนการศึกษาพิเศษการศึกษาสงเคราะห์โดยสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย และต้องคำนึงถึงขนาดโรงเรียนจำนวนผู้เรียนจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งในการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เป็นไปตามความต้องการความสนใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง โดยกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” แบ่งออกเป็น 4 หมวด ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ กิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม และกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงานการดำรงชีพและทักษะชีวิตซึ่งสถานศึกษาแต่ละที่อาจจะมีการเลือกจัด

เพียงกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืออาจจะจัดกิจกรรมหลายอย่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา และบริบทของสถานศึกษาในแต่ละที่

การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในแต่ละสถานศึกษามีแนวทางการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนกุดข้าวปุ้นวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้มีการจัดกิจกรรม โดยพิจารณาเลือกแนวทางการกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพของสถานศึกษา โรงเรียน จึงจัดกิจกรรมหลากหลายให้ผู้เรียนเลือก ตามความถนัด ความสนใจ รายบุคคล/รายกลุ่ม ที่สอดคล้องกับสภาพ และบริบทของโรงเรียน ชุมชน ตัวอย่างกิจกรรม คือ “สนุกเรียนรู้ไปกับศาสตร์ศิลป์ดนตรี กีฬา “ ซึ่งจะ สอดคล้องกับนโยบายของกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในหมวดกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะและการ เรียนรู้ และกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงานการดำรงชีพและทักษะชีวิต(โรงเรียนกุดข้าวปุ้นวิทยา: 2558) หรือ โรงเรียนดงพลองพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่ให้ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมเพิ่มความรู้อยู่เกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วให้ผู้เรียนเลือกลง ตามความสมัครใจ และเมื่อถึงเวลาจัดกิจกรรมการเพิ่มความรู้อีกก็ให้ผู้เรียนลงมาทำกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง ที่ตนเองได้เลือกไว้ เนื่องจากทางสถานศึกษามีการดำเนินการ และประเมินผลเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จึง ได้มีแนวทางในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและสถานศึกษา (อัมรา บุญประเสริฐ. สัมภาษณ์. 17 ธันวาคม 2558)จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของทั้ง 2 โรงเรียนนั้น เป็นการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาเป็นหลักในการจัดกิจกรรม ซึ่ง ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” คือให้สถานศึกษาสามารถการบริหาร จัดการเวลาเรียน และจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความสนใจและถนัดของแต่ละบุคคลมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ พัฒนาค้นเองตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มตามศักยภาพ และมีความสุขกับการเรียนรู้

การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งเน้นด้านวิชาการ หรือเน้นเกี่ยวกับการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ และความสามารถพิเศษ ซึ่งกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ด้านนาฏศิลป์ ไทยก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เสริมสร้างทักษะ สมรรถนะ ความคิด และสามารถสร้างทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนได้ อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง เช่น ฝึกความกล้าแสดงออก การมีปฏิ สัมพันธ์กับผู้อื่น การทำงานเป็นกลุ่ม และความรับผิดชอบ เป็นต้น หากครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้ เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนในการใช้ชีวิตประจำวันและ การดำเนินชีวิตในอนาคต

3. แนวทางกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้านนาฏศิลป์

ในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กิจกรรมนาฏศิลป์ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพ และความสามารถของผู้เรียน โดยผลที่ออกมานั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน คือ สามารถเห็นพัฒนาการด้านทักษะทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนได้จากการแสดงในงานต่างๆ และสามารถ

วัดผลได้จากการสังเกตพฤติกรรมสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งในการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์นั้น สามารถจัดได้อย่างหลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดในรูปแบบชุมนุม ของโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่จัดเป็นกิจกรรมเสริมนาฏศิลป์ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจในการแสดงนาฏศิลป์ของตนเอง ในการจัดกิจกรรมจะเริ่มตั้งแต่การปรับพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ ทั้งนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นหาตนเองว่ามีความสนใจและมีความถนัดในด้านนาฏศิลป์แบบใดเมื่อผู้เรียนทราบความต้องการของตนเองแล้ว ครูผู้สอนจะทำหน้าที่ให้ความรู้และให้คำแนะนำในด้านนาฏศิลป์ที่ผู้เรียนถนัด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มากที่สุด(ธิดารัตน์ ภักดีวัชรภักดิ์, สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2558) อีกหนึ่งโรงเรียนที่มีความน่าสนใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้กิจกรรมนาฏศิลป์คือโรงเรียนบ้านรวมทรัพย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ที่ได้จัดกิจกรรมเครื่องประดับนาฏศิลป์สวยด้วยมือเรา(พาดูร์/รัตแขวน) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมทักษะชีวิตด้านการประดิษฐ์เครื่องประดับนาฏศิลป์ให้นักเรียนและเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานอาชีพ(ทิสิตาโคลมี, 2558) หรือโรงเรียนอนุบาลบ้านบึง(อำเภอจตุรพักตรพิมาน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นำโดย นายคำณวน ทองมาก ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครู ได้มีจัดกิจกรรมตามนโยบายของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในเรื่องลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Moderate Class More Knowledge) ในภาคเรียนที่ 2 คือ กิจกรรมรวมศิลป์สร้างสรรค์(ลีลานาฏยศัพท์) เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปนาฏศิลป์ไทย การฝึกหัดเคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องทุกส่วนของร่างกาย การเคลื่อนไหวมือและเท้า การเสริมทักษะทางด้านการใช้บุคลิกภาพให้เกิดความน่ามอง เป็นสง่า และเป็นที่ยื่นชมแก่ผู้พบเห็น โดยที่จะค่อยๆ ซึมซับทักษะหากได้รับการฝึกฝน นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาทางด้านสติปัญญา สมาธิ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์และสามารถนำไปพัฒนาต่อในชั้นเรียนได้ เป็นต้นจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้านนาฏศิลป์นั้นสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย โดยอาจจัดกิจกรรมตามบริบทของโรงเรียน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม หรือ จัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาศักยภาพของตนเองตามความถนัดและความสนใจ ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางด้านนาฏศิลป์ ครูผู้สอนจะต้องทำหน้าที่ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาให้กับผู้เรียนในการสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

4. บทบาทของครูนาฏศิลป์ในนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครูผู้สอน ต้องลดบทบาทจากเดิมที่คอยสอนเนื้อหาสาระใช้เวลาในชั้นเรียนไปกับการสั่งให้ผู้เรียนได้ทำตามที่ครูกำหนด มาเป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวก ลดเวลาเรียนเนื้อหาในชั้นเรียนให้น้อยลง และส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกลุ่มเพื่อนมากขึ้น เพิ่มเวลารู้จากสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ที่ครูจัดให้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตามความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียนครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือ

ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรนำแนวคิดนี้ไปพัฒนาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ที่คงทนและเกิดทักษะที่ต้องการ อีกทั้งครูต้องจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับครู ทั้งครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาและสถานศึกษากับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ด้วยตนเองและทักษะสำคัญอื่นๆ โดยเน้นที่กระบวนการของการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการเน้นไปที่ผลการเรียนรู้เพียงอย่างเดียวอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับผู้เรียนอย่างแท้จริง และที่สำคัญครูผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า มีทัศนคติที่ดี และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงมากกว่าที่จะนำความรู้ไปใช้ในการสอบเท่านั้น

บทบาทหน้าที่ของครูนาฏศิลป์ในการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” นั้น นอกจากจะเป็นผู้ให้ความรู้ด้านนาฏศิลป์แล้ว ครูนาฏศิลป์ยังต้องส่งเสริม พัฒนา และดึงศักยภาพที่อยู่ภายในของผู้เรียนออกมา รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความกล้าแสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น มองเห็นจุดดี จุดด้อยของตนเองและผู้อื่น สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้มีทักษะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำทักษะต่างๆไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และในอนาคตได้ ตัวอย่างการจัดกิจกรรมด้านนาฏศิลป์ของโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ได้จัดกิจกรรมนาฏศิลป์ โดยส่วนหนึ่งของกิจกรรมครูผู้สอนจะให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในด้านต่างๆ เช่น ผู้ที่มีความสามารถในการแต่งกาย ผู้ที่มีความสามารถในการแต่งหน้า และผู้ที่มีความสามารถในการทำผม ออกมาถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองมี รวมถึงเทคนิคและประสบการณ์ที่ตนเองได้รับให้กับผู้อื่น เพื่อให้ผู้ที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆต่อไปในอนาคต โดยที่ครูผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะสิ่งต่างๆให้กับผู้เรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกการเป็นผู้ให้และผู้รับ ฝึกกระบวนการทำงานให้กับผู้เรียน เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้ในกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของครูนาฏศิลป์นั้น ควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆได้เองเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างผลงานให้สอดคล้องกับความนิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์ ทำให้เกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง นอกจากนี้ยังควรจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น การจัดกิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ของผู้เรียน ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการรับความรู้จากครูผู้สอนเพียงอย่างเดียวเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่างยั่งยืนและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงอยู่ของตนเองได้

5. ครูนาฏศิลป์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นนโยบายใหม่ที่ประกาศใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

ส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนศึกษาตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครองมีการจัดเวลาเรียนและตารางสอนใหม่ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยจัดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 14.30 น. ซึ่งการจัดกิจกรรมในเวลาหลังจากนี้ จะเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือรายวิชาของ 3 กลุ่มสาระย่อย ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะประกอบไปด้วย 3 สาระย่อย คือ สาระทัศนศิลป์ สาระดนตรี และสาระนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ในหลายโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อตอบสนองความต้องการ และเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านนาฏศิลป์ของผู้เรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำเท่านั้น

จากการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ตามนโยบายดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนและครูผู้สอน ซึ่งภาพรวมส่วนใหญ่จะเป็นผลดีต่อครูนาฏศิลป์ เพราะโดยปกติแล้วการฝึกการแสดงนาฏศิลป์ให้มีความสวยงามนั้น ต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง และต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมการแสดงในแต่ละครั้งจำนวนมาก เกือบไคร ศัพท์หงส์ ครูโรงเรียนวัดโคกช้าง(ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ทำให้ครูนาฏศิลป์มีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติทำเบื้องต้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนได้มากขึ้น” จะเห็นได้ว่าการขยายเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงทำให้ครูผู้สอนในรายวิชานาฏศิลป์สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ในด้านต่างๆ ทั้ง นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย หรือนาฏศิลป์สากล เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นหาความสามารถของตนเอง สามารถค้นคว้าหาความรู้ เรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง และใช้เวลาที่มิให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพตนเอง ซึ่งการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครูนาฏศิลป์สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ โดยการจัดกิจกรรมควรพิจารณาจากบริบทของสถานศึกษา ความพร้อม และวัยวุฒิของผู้เรียน เป็นต้น

การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สำหรับครูนาฏศิลป์นั้น ควรคำนึงถึงความพร้อมและคุณภาพของผู้เรียนในการเรียนวิชานาฏศิลป์ของแต่ละระดับชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ให้กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนควรสามารถสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชมรู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย รู้และเข้าใจการละเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้ ซึ่งการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนให้ความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลินระหว่างการทำกิจกรรม ตัวอย่างเช่น การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน อาจจัดกิจกรรมโดยครูผู้สอนมีสื่อหรืออุปกรณ์วางไว้ให้ผู้เรียน

และให้ผู้เรียนได้คิดวิธีใช้สิ่งของนั้นในการละเล่นที่บ้าน เช่น กะลามะพร้าว ที่ใช้สำหรับการละเล่นดินกะลา เป็นต้น เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์วิธีการใหม่ๆ ด้วยตนเอง อีกทั้งเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกาย การใช้กล้ามเนื้อ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เป็นต้น ซึ่งจะแตกต่างกับการจัดกิจกรรมในระดับมัธยมศึกษา ยกตัวอย่างเช่น การจัดกิจกรรมในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จะมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่มากกว่า คือผู้เรียนจะต้องรู้และเข้าใจการใช้นาฏย-ศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิจารณ์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน ซึ่งการจัดกิจกรรมในระดับชั้นมัธยมศึกษา อาจเน้นในเรื่องการปฏิบัติ การให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการการทำงาน การวางแผน การแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะที่เป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตของมนุษย์ ตัวอย่างการจัดกิจกรรม อาจจัดกิจกรรมการแสดงละคร โดยให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยที่ครูผู้สอนมีหน้าที่เพียงให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในส่วนที่ผู้เรียนไม่สามารถทำได้ การจัดกิจกรรมนี้จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ และทักษะการใช้ชีวิตควบคู่กันไป ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สำหรับครูนาฏศิลป์ จะเห็นได้ว่าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้หลากหลายรูปแบบ แต่ในการจัดกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงในหลายส่วน ทั้งความพร้อมของสถานศึกษา ความพร้อมของผู้เรียน สิ่งแวดล้อมงบประมาณและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ต้องการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะต่างๆจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

6. unaru

การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นนโยบายหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการศึกษาในประเทศไทยให้ก้าวทันการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่เพียงพอในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งข่าวสารข้อมูล การเรียนรู้ที่ไร้ขอบเขต การดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 นั้น การจดจำความรู้แค่เพียงอย่างเดียวอาจไม่พอสำหรับผู้เรียน ครูผู้สอนจึงควรฝึกให้ผู้เรียนได้มีกระบวนการวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน การสร้างอาชีพของตนเองในอนาคตได้ โดยการจัดกิจกรรมจะเน้นการปฏิบัติมากกว่าการสอนเพียงอย่างเดียว การจัดกิจกรรมอาจดำเนินการตามแนวทางการจัดกิจกรรมที่กระทรวงศึกษา

จัดการได้วางไว้หรือสถานศึกษาอาจมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งวิชาหนึ่งที่สามารถตอบสนองนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ได้ดี คือ วิชานาฏศิลป์ เพราะเป็นวิชาที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ รู้จักการแก้ไขปัญหา มีทักษะการใช้ชีวิตที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ครูนาฏศิลป์จึงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของกระทรวงศึกษาธิการหากครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนก็จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้และมีคุณภาพ มีทักษะการใช้ชีวิตแห่งศตวรรษที่ 21 โดยอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์สามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม ครูผู้สอนนาฏศิลป์ควรมีการปรับกระบวนการจัดกิจกรรมให้หลากหลายอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะชีวิตในหลายๆด้าน และครูผู้สอนนาฏศิลป์ควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยเฉพาะความรู้นาฏศิลป์ในโลกแห่งยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและเป็นแนวทางในการให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเมื่อครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมมากพอ ก็จะทำให้การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในรายวิชานาฏศิลป์สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน และอนาคตได้ ซึ่งอาจทำให้นโยบายดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จได้ในอนาคต

7. บรรณานุกรม

- เกรียงไกร ศัพท์หงส์, ครูโรงเรียนวัดโคกช้าง(ราษฎร์บำรุง). สัมภาษณ์วันที่ 21 ธันวาคม 2558.
- ณัฐกาญจน์ อนันทรวัน. (2559, มกราคม-มิถุนายน). แนวคิดการจัดการเรียนรู้ศิลปะศึกษาแบบบูรณาการ: ทศศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ สำหรับครูศิลป์ศึกษา. วารสารศิลปกรรม ศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 20(1): 68-78.
- ทิสรา ไคลมี. (2558). กิจกรรมเครื่องประดับนาฏศิลป์ด้วยมือเรา. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.mediafire.com/download/2lzb15wiq9dc5od/กิจกรรมเครื่องประดับนาฏศิลป์ด้วยมือ>.
- ธิดารัตน์ ภักดีรักษ์, ครูโรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยาคม. สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2558.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2558). แนวทางการบริหารจัดการ เวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. สืบค้น เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry/2012-08-15-09-39-20/item/95773-แนวทางการบริหารจัดการ-เวลาเรียน-ลดเวลาเรียน-เพิ่มเวลารู้.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.mvsk.ac.th/school/doc/learning/way.pdf>
- อมรา บุญประเสริฐ, ครูโรงเรียนดงพลองพิทยาคม. สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2558.